

Copyright © 2026 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://gendlikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • 2026 • 14 • 87- 98

ISSN 2791-8157

Başvuru | 5 Kasım 2025

Kabul | 27 Şubat 2026

Gençlerde Spor Bırakma Nedenlerinin Değerlendirilmesi: Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe Geçerlik ve Güvenirliliği

*Duygu Karadağ**

Öz

Araştırmanın amacı gençlerde spor bırakma davranışının altında yatan nedenleri değerlendirmeyi amaçlayan Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini incelemektir. Bu doğrultuda araştırmaya 18 yaş ve üzeri aktif sporu bırakmış 77 kadın ($\bar{X}$ yaş = 26.30 ± 1.25) ve 131 erkek ($\bar{X}$ yaş = 29.25 ± 1.15) olmak üzere 208 ($\bar{X}$ yaş = 28.16 ± 0.86) katılımcı katılmıştır. Katılımcılara 16 madde, 4 alt boyut (yetenek, fırsat, motivasyon ve yaralanma) ve 5'li Likert tipi bir değerlendirmeye sahip Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen verilerin ölçüm modeli ile uyumu ve yapı geçerliği Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. Ölçeğin yakınsak geçerliği Ortalama Açıklanan Varyans (AVE) ve Birleşik Güvenirlik katsayısı (CR); İraksak geçerliği ise Heterotrait-monotrait (HTMT) oranları incelenerek değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenirliliği Cronbach's Alpha, CR ve McDonald's Omega katsayıları hesaplanarak değerlendirilmiştir. DFA sonucunda elde edilen uyum iyiliği değerleri, kabul edilebilir düzeyde model-veri uyumunu göstermektedir. AVE, CR, AVE, AVE karekök ($\sqrt{AVE}$) ve HTMT değerleri ölçeğin yakınsak ve iraksak geçerliğini desteklemiştir. Ayrıca ölçekten elde edilen veriler ile ölçeğin güvenirliliğine ilişkin yeterli kanıtlar elde edilmiştir. DFA sonuçları Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe formunun faktör yapısının özgün ölçek ile benzer olduğunu ve gençlerin spor bırakma kararlarını etkileyen psikolojik, sosyal ve yapısal faktörlerin geçerli ve güvenilir bir biçimde çok boyutlu olarak değerlendirilebileceğini ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Genç Sporcular, Spor Bırakma, COM(I)-B modeli

* Dr. Öğr. Üyesi, Haliç Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, duygukaradag@halic.edu.tr, Orcid: 0000-0002-6896-9307

Abstract

The aim of the current study was to examine the psychometric properties of the Turkish version of the Youth Sport Dropout Questionnaire, which was developed to assess the underlying reasons for young athletes' sport dropout. The study included 208 former athletes (77 women, $M_{age} = 26.30 \pm 1.25$; 131 men, $M_{age} = 29.25 \pm 1.15$; total $M_{age} = 28.16 \pm 0.86$) aged 18 or older who had discontinued active participation. The participants completed the 16-item, four-factor (capability, opportunity, motivation and injury) questionnaire using a 5-point Likert-type. Confirmatory Factor Analysis (CFA) was conducted to assess model fit and construct validity. Convergent and discriminant validities were evaluated using Average Variance Extracted (AVE), Composite Reliability (CR) and Heterotrait-Monotrait (HTMT) ratios. Reliability was assessed using Cronbach's Alpha, CR and McDonald's Omega coefficients. The CFA results indicated an acceptable model-data fit. AVE, CR, AVE, square root of AVE ($\sqrt{AVE}$) and HTMT values supported convergent and discriminant validity. Additionally, sufficient evidence was obtained for the reliability of the scale scores. Thus, it can be concluded that the Turkish version of the Youth Sport Dropout Questionnaire is consistent with the original scale and that psychological, social and structural factors influencing youths' decisions to dropout of sports can be validly and reliably assessed in a multidimensional manner.

Keywords: Youth Athletes, Sport Dropout, COM(I)-B model

Giriş

Düzenli spor, çocuklar ve gençler için yalnızca fiziksel sağlık açısından değil, aynı zamanda zihinsel sağlık, sosyal beceri kazanımı ve yaşam boyu aktif bir yaşam tarzı geliştirme bakımından kritik bir rol oynarken; elde edilen verilere göre, dünya genelinde her beş gençten yalnızca biri önerilen spor katılım düzeylerine ulaşabilmektedir (World Health Organization, 2022). Bu yetersizliğin üstesinden gelmek amacıyla, organize spor faaliyetleri gençlerin spora katılımını artırmada etkili bir araç olarak tanımlanmaktadır (Milton ve ark., 2021). Bu bağlamda yapılan araştırmalar, organize spora katılımın gençlerin kalp-damar sistemlerinin gelişimi, motor beceriler kazanılması ve kas-iskelet sistemi sağlığının iyileştirilmesi gibi fiziksel faydalar sağlamalarına yardımcı olduğunu ortaya koymuştur (Hebert ve ark., 2017; Logan ve ark., 2019; Vallence ve ark., 2019). Bunun yanı sıra, spor yapan gençlerin daha az zihinsel sağlık sorunu yaşadığı, kaygı düzeylerinin daha düşük olduğu, yaşam becerileri ve liderlik özelliklerinin daha yüksek olduğu da ortaya konmuştur (Anderson-Butcher, 2019; Camiré ve ark., 2022; Swann ve ark., 2018; Vella, 2019). Buna karşın araştırmalar, gençlerin %50-70'inin fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimi desteklemek amacıyla planlanan ve yapılandırılmış spor programlarına katıldığını; ancak bu gençlerin yaklaşık %35'inin her yıl bu programlardan ayrıldığını ve 13 yaşına gelindiğinde %70'inin tamamen bıraktığını göstermektedir (Fraser-Thomas ve ark., 2016; Woods ve Butler, 2020). Araştırmalar sporu bırakmada sosyoekonomik durum, fiziksel yeterlilik düzeyi, akademik baskılar, motor beceriler, motivasyon düzeyi ile aile, antrenör ve akran desteği gibi birçok unsurun etkili olduğunu ortaya koymaktadır (Back ve ark., 2022; Boiché ve Sarrazin, 2009; Crane ve Temple, 2015; Vandendriessche ve ark., 2012). Bu etkenlerin yanı sıra günümüzde spor kültürünün gençler düzeyinde bütünsel sporcu gelişiminden performans mükemmelliğine doğru evrilmesi, sporu bırakmada önemli başka bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Bu değişim, genç sporcuların yalnızca beceriye dayalı seçim süreçlerine maruz kalmalarına, erken uzmanlaşmalarına ve kişilerarası kıyaslamaların olduğu performans odaklı ortamlarda yer almalarına yol açmaktadır (Camiré ve Santos, 2019; Gould, 2019).

Bu tür baskılar; gençlerde tükenmişlik, yaralanma, zihinsel yorgunluk ve spor dışındaki yaşam alanlarında kontrol ve çeşitlilik eksikliği gibi olumsuz sonuçlara neden olmakta olup; gençlerin sporu bırakma eğilimini güçlendirmektedir (Normand ve ark., 2017; Waldron ve ark., 2019). Ortaya konan bu araştırmalar gençlerin spordan neden uzaklaştığını Hür İrade Kuramı (Fabra ve ark., 2023), Boş Zaman Engelleri Teorisi (Crane ve Temple, 2015), Sosyal Ekolojik Model (Vella ve ark., 2014) ve Biyoekolojik Model (Moulds ve ark., 2024) gibi kuramsal temeller ile açıklamaya çalışmışlardır. Bu araştırmalar gençlerin sporu bırakma nedenlerini ve bunu etkileyen bağlamsal özellikleri katılımcı görüşmeleri yoluyla ortaya koymuşlardır. Alan yazında gençlerin sporu bırakmalarına dair potansiyel nedenler belirlenmiş olsa da bu nedenlerin sistematik olarak değerlendirilmesini sağlayan psikometrik açıdan geçerli ölçüm araçlarının sınırlı olduğu görülmektedir. Günümüze kadar bu alandaki tek değerlendirme aracı Gould ve arkadaşları (1982) tarafından geliştirilen ve 32 maddeden oluşan Spor Bırakma Nedenleri Ölçeği'dir (Reasons for Sport Attrition Questionnaire- RSAQ). Bu ölçüm aracı pek çok çalışmada kullanılmış olsa da kuramsal dayanaktan yoksun oluşu, uzman değerlendirmelerine dayalı olmaması, günümüzde geçerliliğini yitirmiş bazı ifadeler içermesi ve Kuzey Amerika'ya özgü durumlara odaklanması gibi farklı kültürlerde kullanılmasını sınırlandıran önemli nedenleri vardır (Molinero ve ark., 2006; Salguero ve ark., 2003). Bu nedenlerle Lara-Bercial ve arkadaşları (2025b) güncel ve teorik temele dayalı bir ölçüm aracı olan Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeğini (Youth Sport Dropout Questionnaire-YSDQ) geliştirmişlerdir.

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği, gençlerin sporu bırakma davranışını anlamak amacıyla davranış değişikliğine yönelik kapsamlı bir kuramsal çerçeve olan 2011 yılında Michie ve arkadaşları tarafından geliştirilen Davranış Değiştirme Çarkı (Behavior Change Wheel - BCW) ve onun merkezinde yer alan COM-B modeli (Yetenek, Fırsat, Motivasyon, Davranış) temel alınarak geliştirilmiştir. Bu kısaltma, Yetenek (Capability), Fırsat (Opportunity), Motivasyon (Motivation) ve Davranış (Behavior) kelimelerini temsil etmekte olup; davranışın bireyin bu davranışı gerçekleştirme yeterliliği, buna sahip olma fırsatı ve buna yönelik motivasyonlarının etkileşimi sonucu ortaya çıktığını vurgulamaktadır (Michie ve ark., 2011). COM-B çerçevesine dayanan ve gençlerin sporu bırakma nedenlerini çok boyutlu olarak ortaya koymayı amaçlayan Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği, iki serilik bir makale süreci ile geliştirilmiştir. Bu makale serisinin ilk bölümünde, ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğini değerlendirmeye yönelik üç ardışık çalışma yürütülmüştür. İlk aşamada, gençlerin sporu bırakma nedenlerini belirlemek amacıyla uzman panelleri ve çocuk ile genç sporculardan oluşan odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerden elde edilen veriler doğrultusunda, 49 maddeden ve 13 alt boyuttan (yetkinlik, fiziksel iyilik hali, zihinsel iyilik hali, organizasyonel yetersizlik, sosyal kabul görme, sosyal keyif, sosyal destek, fırsat, zaman, maddi kaynaklar, dışsal motivasyon, içsel motivasyon, başarı motivasyonu) oluşan Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği – Uzun Versiyonu geliştirilmiştir. İkinci aşamada, maddelerin işlevselliği test edilmiş; ölçeğin faktör yapısı belirlenmiş ve bu yapının güvenilirliği değerlendirilmiştir. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) sonucunda, ölçek 28 madde ile 4 alt boyuta indirgenmiştir. Üçüncü aşamada ise, 28 maddelik form Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. Analizler sonucunda, ölçeğin 16 madde ve 4 alt boyuttan (yetenek, fırsat, motivasyon, yaralanma) oluşan nihai Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği ortaya konmuştur. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarının yer aldığı bu ilk makalede, özgün COM-B modeline ek olarak “Yaralanma (I)” boyutu ortaya çıkmıştır. Bu bulgu, gençlerde sporu bırakma davranışını açıklamak amacıyla COM(I)-B modelinin geliştirilmesine zemin hazırlamıştır. Böylece COM(I)-B modelinin, gençlerde spora katılım ve spordan ayrılma süreçlerini açıklamak için kapsamlı bir davranış değişikliği kuramsal çerçevesi sunacağı ileri sürülmüştür (Lara-Bercial ve ark., 2025a). Serinin ikinci makalesinde ise, ilk çalışmada ortaya konan Genç Sporcularda Spor

Bırakma Ölçeği - Uzun Versiyonu yedi Avrupa ülkesinden 960 üniversite öğrencisinin sporu bırakma nedenlerini incelemek üzere kullanılmıştır (Lara-Bercial ve ark., 2025b). Ölçeği geliştiren yazarlar Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği-Uzun Versiyonunun, gençlerin sporu bırakma nedenlerini değerlendirmede yüksek geçerlilik sunduğu ve araştırmacılar ile uygulamacılar, kuramsal olarak temellendirilmiş değerlendirme imkânı sağladığını belirtmişlerdir. Buna karşın hem açılımlı hem de doğrulayıcı faktör analizi ile test edilen Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin ise, gençlerde sporu bırakma ile diğer psikolojik yapılar (motivasyonel yönelim, antrenör davranışı, vb.) arasındaki ilişkileri incelemek isteyen araştırmacılar için psikometrik açıdan geçerli, güvenilir ve pratik bir değerlendirme aracı olarak öne çıktığını vurgulamışlardır (Lara-Bercial ve ark., 2025a; Lara-Bercial ve ark., 2025b).

Gençlerin sporu bırakma kararlarını etkileyen psikolojik, sosyal ve yapısal faktörlerin geçerli ve güvenilir bir biçimde çok boyutlu olarak değerlendirilmesine olanak sağlaması ve ölçeğin madde sayısı nedeniyle veri toplama sürecinde pratiklik ve zaman tasarrufu sunması, bu çalışmada Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin 16 maddelik versiyonunun Türkçe uyarlamasının tercih edilmesinin temel nedenleridir. Öte yandan ulusal alan yazında sporu bırakma nedenlerine ilişkin ölçme araçları bulunmakla birlikte, bu olguyu gençlere özgü ele alan ölçme araçlarının sınırlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle, gençlere yönelik bir ölçeğin uyarlanması alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu boşluğun giderilmesinin, gençlerin sporla olan bağlarını güçlendirmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkı sunmasının yanı sıra, araştırmacılar ve uygulamacılar için kuramsal ve uygulamaya yönelik bir çerçeve sağlaması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Lara-Bercial ve arkadaşları (2025a) tarafından geliştirilen Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasını gerçekleştirmek ve psikometrik özelliklerini test etmektir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenilirliğini ortaya koymayı amaçlayan araştırma, amacı açısından tanımlayıcı; süresi açısından kesitsel, nicel araştırma yöntemlerinden ise tarama modelindedir.

Katılımcılar

Çalışmanın örnekleminin belirlenmesinde olasılıksız örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde ise faktör analizinde birey-madde oranı göz önünde bulundurulmuş ve her bir maddeye 10 katılımcı düşecek şekilde hesaplama yapılmıştır (Boateng ve ark., 2018). Türkçe geçerlik ve güvenilirliği incelenecek olan ölçeğin 16 maddeden oluşması nedeniyle minimum örneklem büyüklüğü en az 160 katılımcı olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırmaya 18 yaş ve üzeri aktif sporu bırakmış 77 kadın ($\bar{X}$ yaş=26.30±1.25) ve 131 erkek ($\bar{X}$ yaş=29.25±1.15) olmak üzere 208 ($\bar{X}$ yaş=28.16±0.86) katılımcı katılmıştır. Katılımcıların aktif sporu bırakmadan önce ilgilendikleri spor branşları artistik cimnastik (n=7), atletizm (n= 7), basketbol (n= 27), boks (n= 15), futbol (n= 59), hentbol (n= 7), karate (n= 5), kürek (n= 17), sutopu (n= 4), taekwondo (n= 8), tenis (n= 8), voleybol (n= 20) ve yüzme (n= 24) olmak üzere 13 farklı spor dalını içermektedir. Katılımcılar spor branşları ile ortalama 10,51 yıldır (SS= 4,71) ilgilenmiş olup; sporu bıraktıklarında ortalama yaşları 20,13'tür (SS= 3,98). Ayrıca katılımcıların %26'sı spora katılımı bırakmadan önce milli takımda yer almış sporculardır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Kişisel bilgi formu katılımcıların yaş, cinsiyet, sporculuk durumu, spor branşı gibi kişisel (örn; yaş, cinsiyet) ve spora özgü (örn; branş, sporu bırakma yaşı) özelliklerini öğrenmek için araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur.

Genç Sporcularda Sporu Bırakma Ölçeği: Lara-Bercial ve arkadaşları (2025a) tarafından geliştirilen ölçek sporu bırakma davranışının altında yatan nedenleri değerlendirmektedir. Ölçek 16 maddeden ve 4 alt boyuttan (yetenek, fırsat, motivasyon ve yaralanma) oluşmaktadır. Ölçek "sporu bırakma sürecinde aşağıdaki ifadeler sizin için ne kadar önemliydi?" sorusuyla, 5'li likert (1 = Hiç önemli değil ile 5 = Son derece önemli) tipi değerlendirmeye sahiptir. Genç Sporcularda Sporu Bırakma Ölçeği'nin alt boyutlarına ait madde örnekleri aşağıda verilmiştir:

Yetenek:

"Arkadaşlarınız/akranlarınızın beklentileriyle baş etmek size stresli geliyordu."

Fırsat:

"Yaptığınız spor, aileniz ya da yakın çevrenizde olumlu bir şey olarak görülüyordu."

Motivasyon:

"Yaşınız ilerledikçe, spor yaparak kazandığınız ödüller sizi motive etmemeye başladı."

Yaralanma:

"Yaptığım sporun neden olduğu fiziksel rahatsızlık, ağrı veya yorgunlukla başa çıkmak zordu."

Özgül ölçeğin dört faktörlü yapısına ait uyum indeks değerleri ($\chi^2(87)=281,65$, $p<0,001$, $\chi^2/df=3,24$, CFI=0.94, RMSEA=0.06, SRMR=0.05) iyi uyuma sahip olduğunu gösterirken, güvenilirliğe ilişkin Cronbach Alfa değerlerinin ise 0.57 (motivasyon) ve 0.88 (fırsat) aralığında kabul edilebilir düzeyde olduğu ortaya konmuştur (Lara-Bercial ve ark., 2025a).

Verilerin Toplanması

Araştırmada öncelikle Türkçe uyarlaması yapılan Genç Sporcularda Sporu Bırakma Ölçeği'nin sorumlu araştırmacılarından izin alınmıştır. Daha sonra Haliç Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan (26.06.2025-06) araştırma için izin alınmıştır. İzin süreçlerinin ardından ölçek maddelerinin Türkçe formu Beaton ve arkadaşları (2000) tarafından önerilen yöntem ile oluşturulmuştur. Bu kapsamda ilk aşamada anadili Türkçe olan ve iyi düzeyde İngilizce diline hâkim olan egzersiz ve spor psikolojisi alanından iki, İngilizce dil bilimi alanından bir kişi olmak üzere üç kişi tarafından Türkçe çevirisi yapılmıştır. Çeviriler, araştırmacı tarafından ölçeği en iyi temsil eden maddeleri belirlemek üzere incelenerek ortak bir form haline getirilmiştir. Oluşturulan Türkçe form farklı iki uzman tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiştir. Çeviri sürecinin son aşamasında, her iki çeviri incelenerek tekrar bir form oluşturularak uzman bir yargıcına gönderilmiştir. Uzman yargıcı tarafından geri çeviriden elde edilen maddelerle orijinal ölçek maddeleri karşılaştırılmış ve maddelerin uygunluğu kontrol edilmiştir. İlgili kontrollerden sonra Türkçe form üzerinde gerekli düzenlemeler yapılarak, Türk dilini en iyi ifade eden çeviriler dikkate alınarak, Türkçe ölçeği en uygun hâli verilmiştir.

Ölçeğin Türkçe formu oluşturulduktan sonra veri toplama sürecine geçilmiş ve Google Formlar ile oluşturulan çevrimiçi anket aracılığıyla sporu bırakmış 18 yaş ve üstü bireylere gönderilmiştir. Veriler, onam ve bilgilendirme formu çevrimiçi ankete dahil edilmesiyle, gönüllülük ilkesine uygun bir şekilde toplanmıştır. Ayrıca çalışma, Helsinki Deklarasyonu Prensiplerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizine geçilmeden önce ilk olarak veri setindeki kayıp ve boş veriler incelenmiş ve yapılan Kayıp Veri Analizi (Missing Value Analysis) sonucunda, kayıp ya da boş değerlere rastlanılmamıştır. Ardından madde analizi gerçekleştirilmiş; ölçek maddeleri arasındaki korelasyon katsayıları, düzeltilmiş madde-toplam puan korelasyonları ve her bir maddenin ölçekten çıkarılması durumunda güvenilirlik katsayısında meydana gelen değişiklikler incelenmiştir. Analiz sonucunda, her bir maddenin ait olduğu alt boyuttaki diğer maddelerle pozitif yönde ilişki göstermesi ve ölçekten çıkarıldığında güvenilirlik katsayısında anlamlı bir artışı yol açmaması beklenmiştir. Ayrıca, maddelerin ayırt ediciliğini değerlendirmek amacıyla düzeltilmiş madde-toplam puan korelasyonlarının .30 ve üzerinde olması gerektiği kabul edilmiştir (Cooley, 2010).

Daha sonra verilerin çoklu normallik varsayımı test edilmiş ve çoklu normalliğin sağlanmadığı görülmüştür. Bu nedenle ölçeğin yapı geçerliği Birinci Düzey Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile R programında lavaan paketi (Rosseel, 2012) kullanılarak DWLS (diagonally weighted least squares) tahmin yöntemi kullanılarak incelenmiştir (R Core Team, 2024). DFA ölçeğin önceden belirlenmiş faktör yapısının mevcut örneklemde ne ölçüde doğrulandığını test eden bir faktör analizi yöntemidir (Kline, 2016). Bu kapsamda modelin uyum düzeyini değerlendirmek için CFI (Comparative Fit Index), TLI (Tucker-Lewis Index), SRMR (Standardized Root Mean Square Residual) ve RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) gibi uyum indekslerinden yararlanılmıştır. CFI ve TLI değerlerinin 0.90 ve üzerinde, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise 0.08'in altında olması modelin kabul edilebilir uyum düzeyine sahip olduğunu göstermektedir (Hu ve Bentler, 1999; Kline, 2016). Bu analizlere ek olarak ölçeğin yakınsak ve ıraksak geçerliği de incelenmiştir. Bu kapsamda yakınsak geçerlik için Ortalama Açıklanan Varyans (AVE) ve Birleşik Güvenirlik (CR) değerleri kullanılmıştır. AVE, örtük bir yapının teorik olarak ilişkilendirildiği gözlenen değişkenler üzerinde açıklayabildiği ortalama varyansı ifade ederken, CR değeri, ilgili yapıdaki maddelerin iç tutarlılığına ilişkin bir kestirim sunmaktadır (dos Santos ve Cirillo, 2023; Fornell ve Larcker 1981; Netemeyer ve ark., 2003). Ölçeğin ıraksak geçerliği ise Heterotrait-Monotrait (HTMT) oranları ve VAVE değerleri kullanılarak incelenmiştir. HTMT değerleri, farklı faktörlerde yer alan maddeler arasındaki korelasyonların, aynı faktörde yer alan maddelerle karşılaştırılması yoluyla hesaplanmakta ve faktörler arası ayrımın yeterli olup olmadığını göstermektedir (Henseler ve ark., 2015). Yüksek HTMT değerleri faktörler arasında benzerliğin yüksek olduğunu gösterirken, düşük değerler faktörler arası ayrımın varlığına işaret etmektedir. Alanyazında HTMT değerlerinin .90 altında olması faktörler arasında yeterli ayrım olduğunu ortaya koymaktadır (Henseler ve ark., 2015). ıraksak geçerlik için ayrıca AVE karekökünün faktörler arası büyük olması gereklidir (Yaşlıoğlu, 2017).

Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach's Alpha, McDonald's Omega ve Birleşik Güvenirlik katsayıları incelenmiştir. Elde edilen değerlerin her bir alt boyut için 0.70 ve üzerinde olması, ölçeğin iç tutarlılığını ve yapı güvenirliliğini göstermektedir (Hair ve ark., 2014).

Bulgular

Madde Analizi

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin madde analizi kapsamında ilk aşamada maddeler arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır (Tablo 1). Bu kapsamda yapılan analiz sonucunda ölçeğin alt boyutlarında yer alan tüm maddeler arasında ise pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu ortaya konmuştur ($p < 0.01$).

Tablo 1. Genç Sporcularda Sporı Bırakma Ölçeği maddeler arası korelasyon katsayıları

	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16
M1	1															
M2	.59**	1														
M3	.48**	.51**	1													
M4	.37**	.47**	.41**	1												
M5	.19**	.25**	.38**	.34**	1											
M6	.21**	.31**	.32**	.35**	.68**	1										
M7	.17**	.27**	.27**	.28**	.43**	.43*	1									
M8	.20**	.28**	.27**	.29**	.32**	.43	.64**	1								
M9	.20*	.26**	.31**	.36**	.38**	.40	.68**	.72**	1							
M10	.19**	.24**	.31**	.29**	.40**	.48**	.63**	.74**	.72**	1						
M11	.13**	.35**	.18**	.23**	.16**	.16**	.30**	.33**	.14**	.69**	1					
M12	.21**	.22**	.19**	.22**	.38**	.27**	.17**	.36**	.49**	.59**	.54**	1				
M13	.25**	.25**	.29**	.29**	.24**	.15**	.15**	.24**	.20**	.21**	.48**	.66**	1			
M14	.21**	.23**	.27**	.23**	.43**	.46**	.37**	.38**	.38**	.48**	.18**	.11**	.15**	1		
M15	.11**	.20**	.26**	.20**	.29**	.28**	.24**	.25**	.26**	.24**	.27**	.15**	.19**	.51**	1	
M16	.30**	.29**	.24**	.24**	.23**	.16**	.32**	.17**	.22**	.19**	.27**	.20**	.29**	.27**	.40**	1

Yeternek alt boyutu maddeleri: M1, M2, M3, M4, M5, M6; Fırsat alt boyutu maddeleri: M7, M8, M9, M10; Yaralanma alt boyutu maddeleri: M11, M12, M13; Motivasyon alt boyutu maddeleri: M14, M15, M16

Genç Sporcularda Sporı Bırakma Ölçeği'nin maddelerine ait ortalama, standart sapma, düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonu ve madde çıkarıldığı zaman elde edilen Cronbach alfa katsayıları Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2. Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği maddelerine ilişkin ortalama, standart sapma, düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonu ve madde çıkarıldığı zaman elde edilen Cronbach alfa katsayıları

	Ortalama	Standart sapma	Düzeltilmiş madde toplam puan korelasyon	Madde çıkarıldığı zaman	Cronbach alfa
Yetenek					
M1	2,29	1,38	0,49	0,76	0,79
M2	2,13	1,27	0,59	0,74	
M3	2,90	1,48	0,58	0,74	
M4	2,36	1,33	0,53	0,76	
M5	2,65	1,61	0,52	0,76	
M6	2,53	1,56	0,53	0,76	
Fırsat					
M7	2,41	1,53	0,71	0,88	0,89
M8	2,58	1,56	0,79	0,86	
M9	2,37	1,53	0,80	0,85	
M10	2,56	1,50	0,78	0,86	
Yaralanma					
M11	2,74	1,39	0,56	0,79	0,80
M12	3,30	1,43	0,69	0,65	
M13	2,94	1,44	0,64	0,70	
Motivasyon					
M14	2,41	1,47	0,45	0,56	0,66
M15	2,42	1,38	0,56	0,42	
M16	2,74	1,55	0,38	0,67	

Maddelere ait ortalamaların 2,13 (M2) ile 3,30 (M12) arasında olduğu ortaya konmuştur. Ölçeğe ait düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonlarının ise 0,38 ve üzerinde bir katsayıya sahip olduğu görülmektedir. Ek olarak ölçeğe ait maddelerin ölçekten çıkarılmasının güvenilirliğe bir katkısı bulunmadığı; yalnızca M16 maddesinin ölçekten çıkarılması durumunda Motivasyon alt boyutuna ait Cronbach Alfa katsayısında sınırlı bir artışın (0,66 → 0,67) olduğu belirlenmiştir.

Yapı Geçerliği

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe formunun, özgün ölçeğin faktör yapısı ile tutarlı olup olmadığı sınanmıştır. Bunun için, öncelikle 16 maddenin uyumu dört faktörlü yapısı Birinci Düzey DFA ile incelenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen uyum iyiliği indeksleri Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3. Ölçüm modeline ilişkin uyum iyiliği değerleri

χ^2	sd	CFI	TLI	RMSEA	SRMR	P
141,286	98	.98	.97	.04	.07	>0.001***

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin maddelerine ilişkin faktör yükleri Tablo 4'de sunulmuştur. Buna göre ölçeğin faktör yükleri 0,49 ile 0,93 arasında değişmektedir.

Tablo 4. Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin maddelerine ait faktör yükleri

Faktörler	Maddeler	Faktör yükleri
Yetenek	1	0,49
	2	0,59
	3	0,63
	4	0,60
	5	0,68
	6	0,70
Fırsat	7	0,79
	8	0,82
	9	0,85
	10	0,85
Yaralanma	11	0,63
	12	0,68
	13	0,93
Motivasyon	14	0,74
	15	0,59
	16	0,54

Yakınsak ve İraksak Geçerlik

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin yapı geçerliğini incelemek için DFA'ya ek olarak yakınsak geçerlik için, Ortalama Açıklanan Varyans (AVE) ve Bileşik Güvenirlik (CR) değerleri incelenmiştir. Ölçeğin yakınsak geçerlik değerleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin faktörlerine ilişkin AVE, $\sqrt{AVE}$, CR değerleri

Faktörler	AVE	$\sqrt{AVE}$	CR
Yetenek	.38	.62	.79
Fırsat	.69	.83	.90
Yaralanma	.57	.76	.80
Motivasyon	.40	.63	.66

Ölçeğe ilişkin yakınsak geçerlilik sonuçlarına bakıldığında tüm CR değerlerinin, ölçeğin faktörlerine ilişkin AVE değerlerinden büyük olduğu görülmektedir. Ölçeğin ıraksak geçerlik değerleri ise Heterotrait-Monotrait (HTMT) değerleri ve $\sqrt{AVE}$ kullanılarak incelenmiştir. İlgili değerleri Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin faktörlerine ilişkin HTMT değerleri

	Yetenek	Fırsat	Yaralanma	Motivasyon
Yetenek	1			
Fırsat	.52	1		
Yaralanma	.39	.32	1	
Motivasyon	.55	.54	.56	1

Ölçeğe ilişkin ıraksak geçerlilik sonuçlarına bakıldığında elde edilen değerlerin .90'dan küçük olduğu görülmektedir. Ek olarak ölçeğin alt boyutlarına arasındaki korelasyonların .17 ile .52 arasında değiştiği belirlenmiştir. $\sqrt{AVE}$ değerlerinin (Tablo 5) faktörler arası korelasyondan büyük olduğu ortaya konmuştur.

Güvenirlik

Güvenirlik düzeyi Cronbach's Alpha (α), McDonald's Omega (ω) ve Birleşik Güvenirlik(CR) katsayıları kullanılarak incelenmiştir. Elde edilen değerler Yetenek: α =.79; ω =.78; CR=.79, Fırsat α =.89; ω =.86; CR=.90, Yaralanma: α =.80; ω =.75; CR=.80, Motivasyon α =.66; ω =.65; CR=.66 olarak hesaplanmıştır.

Tartışma

Bu araştırma, sporu bırakma davranışının altında yatan nedenlerin değerlendirilmesini sağlayan Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenirliğinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, öncelikle madde analizi gerçekleştirilmiş, ardından ölçeğin yapı geçerliği Doğrulayıcı Faktör Analizi ile test edilmiştir. Ölçeğin yakınsak geçerliği için AVE ve CR değerleri ile ıraksak geçerliği için HTMT ve $\sqrt{AVE}$ değerleri incelenmiştir. Ölçeğin güvenirliği için ise Cronbach's Alpha, McDonald's Omega ve Birleşik Güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır.

Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin madde analizine ilişkin ortaya konulan bulgular ölçek maddelerinin tamamının birbirleriyle anlamlı ve pozitif ilişkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca her bir maddeye ait düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonunun 0,38 ve üzerinde olduğu belirlenmiştir. Ek olarak ölçekten herhangi bir maddenin çıkarılmasının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısında bir artışa neden olmadığı; yalnızca M16 maddesinin ölçekten çıkarılması durumunda motivasyon alt boyutuna ait Cronbach Alfa katsayısında sınırlı bir artışın (0,66 → 0,67) olduğu ortaya konmuştur. Alan yazında Cronbach Alfa katsayısındaki bu düzeydeki artışların (0,01) iç tutarlılık açısından pratik ya da psikometrik olarak anlamlı bir iyileşmeye karşılık gelmediği ifade edilmektedir (DeVellis, 2017; Tavakol ve Dennick, 2011). Bu bulgular, Coaley (2010)'a göre, maddelerin ayırt ediciliğinin ve ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Madde analizinin ardından ölçeğin yapı geçerliği için Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin özgün formuna bağlı kalarak oluşturulan 16 maddelik modele Birinci Düzey DFA gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen uyum iyiliği indeksleri, model veri uyumunun sağlanmasında önerilen kriterler doğrultusunda modelin kabul edilebilir uyuma sahip olduğunu göstermiştir (Hu ve Bentler, 1999; Kline, 2016). Ek olarak elde edilen uyum değerleri ile ölçeğin Lara-Bercial ve arkadaşları (2025a) tarafından gerçekleştirilen özgün araştırmasında ortaya konulan uyum indeks değerlerinin benzer olduğu da belirlenmiştir. Ölçeğin uyum indekslerinin yanı sıra madde faktör yükleri de incelenmiştir. Alan yazında 0,50 veya daha büyük yüklerin anlamlı kabul edildiği, 0,70'in üzerindeki yüklerin ise iyi tanımlanmış bir yapının göstergesi olduğu belirtilmektedir (Hair ve ark., 2014). Araştırmamızda elde edilen madde faktör yüklerinin 0,49 (madde 1) – 0,93 (madde 13) arasında olması modelin yorumlanmasında gerekli koşulların sağlandığını göstermektedir. Ölçeğin özgün versiyonunun maddelerine ait faktör yükünün en düşük değerinin 0,50'nin üzerinde olduğu belirtilmiştir (Lara-Bercial ve ark., 2025a).

Ölçeğin yakınsak geçerliği kapsamında AVE değerleri ile CR katsayıları incelenmiştir. Alan yazında yakınsak geçerliğin sağlanabilmesi için AVE değerlerinin 0,50 üzerinde olması (Fornell ve Larcker 1981; Hair ve ark., 2014) 0,50'nin karşılanamadığı durumlarda ise CR katsayısının 0,60 üzerinde olması yeterli görülmektedir (Fornell ve Larcker 1981; Gefen ve ark., 2000). Elde edilen veriler incelendiğinde yetenek ve motivasyon alt boyutlarında AVE değerlerinin 0,50'nin altında kaldığı ancak her iki alt boyuta ait CR katsayılarının da sınır değerin üzerinde olduğu ortaya konmuştur. Bu durum, söz konusu alt boyutların yakınsak geçerlik açısından beklenen düzeyin altında olduğunu göstermektedir. Bu durumun nedeni maddeler arası korelasyonun görece düşük olması ve faktör yüklerindeki farklılıklar olabilir (Fornell ve Larcker, 1981; Hair ve ark., 2014). Bununla birlikte CR değerlerinin yeterli düzeyde olması, bu alt boyutların genel olarak kabul edilebilir geçerliliğe sahip olduğunu ve ölçek yapısına katkıda bulunduğunu göstermektedir. Fırsat ve Yaralanma alt boyutlarında ise AVE değerlerinin kesme puanı üzerinde olduğu ve ölçme aracına dair yakınsak geçerlikle ilgili koşulları sağladığı belirlenmiştir. Ölçeğin ıraksak geçerliği ise HTMT oranları ve $\sqrt{AVE}$ değerleri kullanılarak incelenmiştir. Bu bağlamda analiz sonucunda elde edilen HTMT değerlerinin alan yazında belirlenen .90'nın altında kaldığı ortaya konmuştur (Henseler ve ark., 2015). ıraksak geçerlik için ayrıca ölçeğin alt boyutlarına ilişkin $\sqrt{AVE}$ değerlerinin faktörler arası korelasyondan büyük olması gerekmektedir (Yaşlıoğlu, 2017). Elde edilen sonuçlar ile alt boyutlara ait $\sqrt{AVE}$ değerlerinin faktörler arası korelasyondan büyük olduğu ortaya konmuştur. Bu bağlamda ölçeğin yakınsak geçerliğinin yanı sıra ıraksak geçerliğinin de sağlandığı belirlenmiştir.

Ölçeğin güvenirliği Cronbach's Alpha (α), McDonald's Omega (ω) ve Birleşik Güvenirlik(CR) katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen analiz sonuçlarında ölçeğin alt boyutlarına ilişkin Cronbach Alfa, McDonald's Omega ve CR katsayılarının 0,65 üzerinde değerler alması ölçeğin güvenirliğini desteklemekte ve oldukça güvenilir olduğunu ortaya koymaktadır (Hair ve ark., 2014; McDonald ve Ho, 2002). Özgün ölçeğin ve güvenirliği kapsamında ise Cronbach Alfa ve CR katsayıları incelenmiştir. Bu kapsamda Cronbach Alfa katsayısının 0,57 (motivasyon) ve 0,72 (yaralanma); CR katsayısının ise 0,63 (motivasyon) ve 0,74 (yaralanma) arasında değerler aldığı ortaya konmuştur (Lara-Bercial ve ark., 2025a). Bu kapsamda, araştırmada elde edilen motivasyon alt boyutu güvenirlik değerleri, özgün ölçeğine benzer şekilde göreceli olarak düşük çıkmıştır. Bu durum, motivasyon boyutunun doğası gereği ölçülmesinin daha zor olduğunu, maddeler arası heterojenlik, kültürel uyum ve örneklem varyansı gibi faktörlerden etkilenmiş olabileceğini göstermektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonuçları, Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin Türkçe formunun faktör yapısının özgün ölçek ile benzer olduğunu ve gençlerin sporu bırakma kararlarını etkileyen psikolojik, sosyal ve yapısal faktörlerin geçerli ve güvenilir bir biçimde çok boyutlu olarak değerlendirilebileceğini ortaya konmuştur.

Araştırma ile Genç Sporcularda Spor Bırakma Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik koşullarını karşıladığı belirlense de çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunlardan biri ölçeğin yapı geçerliğinin özellikle çoklu normallik varsayımının sağlanmadığı durumlar için uygun bir yaklaşım olan DWLS tahmin yöntemi ile incelenmiş olmasıdır. Gelecek araştırmalarda, parametrik varsayımların sağlandığı veri setlerinde maksimum olabilirlik gibi alternatif yöntemler kullanılabilir. Bir diğer sınırlılık ise araştırmada ölçeğin yakınsak ve ıraksak geçerliğinin AVE, CR, HTMT ve $\sqrt{AVE}$ değerleri ile incelenmiş olmasıdır. İlerleyen çalışmalarda, ölçüt geçerliği için ölçeğin farklı ölçeklerle ilişkisi incelenebilir. Bunun yanı sıra ölçeğin geçerlik ve güvenirlik değerlerinin spor türü, spor branşı ve deneyimi gibi farklı alt gruplar arasında aynı yapıyı ölçüp ölçmediği incelenerek ölçeğin ölçüt geçerliğine ek kanıtlar elde edilebilir. Ayrıca, çalışmada aynı örnekleme tekrar ulaşmadaki güçlük nedeniyle tekrarlı ölçümler yapılamamıştır. Sonraki araştırmalarda, ölçeğin güvenirliği test-tekrar test, eşdeğer formlar gibi birden çok uygulamaya dayanan yöntemlerle değerlendirilebilir. Son olarak ise, verilerin öz-bildirim yöntemiyle toplanması, katılımcıların öznel değerlendirmelerine dayalı ölçüm hatalarına neden olmuş olabilir. Bu nedenle, ilerleyen çalışmalarda performans değerlendirmesi ya da üçüncü taraf raporları gibi farklı veri toplama yöntemleri ile ölçeğin geçerlik sonuçları desteklenebilir. Ek olarak verilerin çevrim içi olarak toplanmış olması, çalışmanın örneklem çeşitliliğini sınırlamış olabilir. Bu bağlamda gelecek araştırmalarda çevrimiçi yöntem ile yüz yüze ve saha temelli anketler gibi uygulamaların kullanılması daha kapsayıcı bir örneklem elde edilmesine ve bulguların genellenebilirliğinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

EXTENDED ABSTRACT

Evaluation of Reasons for Sport Dropout Among Youth Athletes: Validity and Reliability of the Turkish Version of the Youth Sport Dropout Questionnaire

*Duygu Karadağ**

Introduction

Regular sports participation plays a critical role for children and adolescents, not only in terms of physical health but also in promoting mental well-being, social skill development and the establishment of lifelong active lifestyles (Hebert et al., 2017; Logan et al., 2019; Vallence et al., 2019). However, research indicates that although a significant proportion of young people participate in organized sports programs, many withdraw over time. Approximately 50–70% of youth engage in structured sports programs, yet around 35% leave these programs annually, and by the age of 13, nearly 70% have discontinued participation entirely (Fraser-Thomas et al., 2016; Woods & Butler, 2020). The literature highlights that sport dropout behavior is influenced by a range of individual and contextual factors, including socioeconomic status, physical competence, academic pressures, motivation, motor skills, as well as support from family, coaches and peers (Boiché & Sarrazin, 2009; Crane & Temple, 2015; Vandendriessche et al., 2012). In addition, the increasing performance- and competition-oriented nature of youth sport environments, early specialization and intensified social comparisons create additional pressures on young athletes (Camiré & Santos, 2019; Gould, 2019). These pressures can lead to burnout, injury and mental fatigue, further increasing the likelihood of sport dropout (Normand et al., 2017; Waldron et al., 2019). Research on youth sport dropout has drawn on various theoretical frameworks to better understand this process (Crane & Temple, 2015; Fabra et al., 2023; Moulds et al., 2024; Vella et al., 2014). Nevertheless, there is a lack of psychometrically robust tools that can systematically assess the multiple dimensions of dropout reasons. Accordingly, Lara-Bercial et al. (2025a; 2025b) developed the Youth Sport Dropout Questionnaire (YSDQ) based on the Behavior Change Wheel and the COM-B model. The final version of the scale consists of 16 items covering four dimensions: capability, opportunity, motivation, and injury. The aim of the current

* Asst. Prof. Dr., Haliç University, İstanbul, Türkiye, duygukaradag@halic.edu.tr, Orcid: 0000-0002-6896-9307

study is to adapt the 16-item short form of the YSDQ into Turkish and to examine its psychometric properties, including validity and reliability, within a Turkish sample.

Method

Participants were selected by using convenient sampling. Participants included 208 former athletes aged 18 and above (77 women, $M_{age}=26.30\pm1.25$; 131 men, $M_{age}=29.25\pm1.15$) who had previously participated in 13 different sports for an average of 10.51 years ($SD = 4.71$); 26% of the participants had been members of national teams during their active athletic careers. The Turkish-adapted 16-item YSDQ comprises four sub-dimensions: capability, opportunity, motivation, injury, and uses a five-point Likert-type scale. Translation followed Beaton et al.'s (2000) guidelines and translation process. Data analysis was conducted using item analysis, corrected item-total correlations and Cronbach's alpha coefficients. Construct validity was examined through Confirmatory Factor Analysis (CFA) using the DWLS estimation method in the lavaan package in R. Convergent validity was assessed with AVE and CR, while discriminant validity was evaluated using HTMT and the square root of AVE.

Results

Item analysis indicated that correlations between items were positive and significant ($p < 0.01$). Corrected item-total correlations ranged from 0.38 to 0.80, and removing any item did not significantly affect reliability. CFA results demonstrated good model fit ($\chi^2/df = 1.44$, CFI = 0.98, TLI = 0.97, RMSEA = 0.04, SRMR = 0.07). Factor loadings ranged from 0.49 to 0.93.

Convergent validity was assessed using Average Variance Extracted (AVE) and Composite Reliability (CR). AVE ranged from 0.38 to 0.69, and CR exceeded 0.66 for all factors. Discriminant validity evaluated with HTMT ratios was below 0.90, and $\sqrt{AVE}$ values exceeded inter-factor correlations. Cronbach's Alpha, McDonald's Omega, and CR were above 0.65 for all dimensions, confirming internal consistency.

Discussion and Conclusion

The Turkish YSDQ was found to have satisfactory psychometric properties. CFA confirmed the four-factor structure of capability, opportunity, motivation and injury, consistent with the original version (Lara-Bercial et al., 2025a). AVE values for some dimensions were slightly below 0.50, but CR values indicated adequate convergent validity. Discriminant validity analyses confirmed that the four dimensions are conceptually distinct. Reliability coefficients exceeded recommended thresholds, supporting internal consistency (Hair et al., 2014).

In conclusion, the Turkish version of the YSDQ is a valid and reliable instrument for evaluating the multifaceted reasons for youth sport dropout, offering both researchers and practitioners a culturally adapted framework to guide interventions and support sustained participation in sports.

Kaynakça/References

- Anderson-Butcher, D. (2019). Youth sport as a vehicle for social development. *Kinesiology Review*, 8(3), 180–187. <https://doi.org/10.1123/kr.2019-0029>.
- Back, J., Johnson, U., Svedberg, P., McCall, A. ve Ivarsson, A. (2022). Drop-out from team sport among adolescents: A systematic review and meta-analysis of prospective studies. *Psychology of Sport and Exercise*, 61, 102205. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2022.102205>
- Beaton, D. E., Bombardier, C., Guillemin, F. ve Ferraz, M. B. (2000). Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*, 25(24), 3186–3191. <https://doi.org/10.1097/00007632-200012150-00014>
- Boateng, G. O., Neilands, T. B., Frongillo, E. A., Melgar-Quinonez, H. R. ve Young, S. L. (2018). Best practices for developing and validating scales for health, social, and behavioral research: A primer. *Frontiers in Public Health*, 6, 149. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2018.00149>
- Boiché, J. C. S. ve Sarrazin, P. G. (2009). Proximal and distal factors associated with dropout versus maintained participation in organized sport. *Journal of Sports Science and Medicine*, 8(1), 9–16.
- Camiré, M. ve Santos, F. (2019). Promoting positive youth development and life skills in youth sport: Challenges and opportunities amidst increased professionalization. *Journal of Sport Pedagogy and Research*, 5(1), 27–34.
- Camiré, M., Newman, T. J., Bean, C. ve Strachan, L. (2022). Reimagining positive youth development and life skills in sport through a social justice lens. *Journal of Applied Sport Psychology*, 34(6), 1058–1076. <https://doi.org/10.1080/10413200.2021.1958954>
- Coaley, K. (2010). *An introduction to psychological assessment and psychometrics*. Sage. <https://doi.org/10.4135/9781446221556>
- Crane, J. ve Temple, V. (2015). A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. *European Physical Education Review*, 21(1), 114–131. <https://doi.org/10.1177/1356336X14555294>
- DeVellis, R. F. (2017). *Scale development: Theory and applications* (4th ed.). Sage.
- dos Santos, P. M. ve Cirillo, M. Â. (2023). Construction of the average variance extracted index for construct validation in structural equation models with adaptive regressions. *Communications in Statistics - Simulation and Computation*, 52(4), 1639–1650. <https://doi.org/10.1080/03610918.2021.1888122>
- Fabra, P., González-García, L., Castillo, I., Duda, J. L. ve Balaguer, I. (2023). Motivational antecedents of young players' intentions to drop out of football during a season. *Sustainability*, 15(3), 1750. <https://doi.org/10.3390/su15031750>
- Fornell, C. ve Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39–50. <https://doi.org/10.2307/3151312>
- Fraser-Thomas, J., Falcão, W. ve Wolman, L. (2016). Understanding take-up, drop-out and drop-off in youth sport. K. Green ve A. Smith (Eds.), *Routledge handbook of youth sport* (ss. 227–242) içinde. (1st ed.) Routledge.
- Gefen, D., Straub, D. ve Boudreau, M.-C. (2000). Structural equation modeling and regression: Guidelines for research practice. *Communications of the association for information systems*, 4(1), Makale No: 7. <https://doi.org/10.17705/1CAIS.00407>
- Gould, D. (2019). The current youth sport landscape: Identifying critical research issues. *Kinesiology Review*, 8(3), 150–161. <https://doi.org/10.1123/kr.2019-0034>
- Gould, D., Feltz, D., Horn, T. ve Weiss, M. R. (1982). Reasons for attrition in competitive youth swimming. *Journal of Sport Behavior*, 5(3), 155–165.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J. ve Anderson, R. E. (2014). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.). Pearson.
- Hebert, J. J., Klakk, H., Möller, N. C., Grøntved, A., Andersen, L. B. ve Wedderkopp, N. (2017). The prospective association of organized sports participation with cardiovascular disease risk in children (the CHAMPS study-DK). *Mayo Clinic Proceedings*, 92(1), 57–65. [10.1016/j.mayocp.2016.08.013](https://doi.org/10.1016/j.mayocp.2016.08.013)
- Henseler, J., Ringle, C. M. ve Sarstedt, M. (2015). A new criterion for assessing discriminant validity in variance-based structural equation modeling. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 43(1), 115–135. <https://doi.org/10.1007/s11747-014-0403-8>
- Hu, L. T. ve Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1–55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>

- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling*. (4th ed.). The Guilford Press.
- Lara-Bercial, S., Jowett, G. E., Gledhill, A., McKenna, J., Hill, M. ve Sargent Megicks, B. (2025a). Part I: Why do children and young people drop out of sport? Development and initial validation of the Youth Sport Dropout Questionnaire. *Youth*, 5(2), 50. <https://doi.org/10.3390/youth5020050>
- Lara-Bercial, S., McKenna, J., Hill, M., Jowett, G. E., Gledhill, A., Sargent-Megicks, B., Schipper-Van Veldhoven, N., Navarro-Barragán, R., Balogh, J. ve Petrovic, L. (2025b). Part II: Why do children and young people drop out of sport? A dynamic tricky mix of three rocks, some pebbles, and lots of sand. *Youth*, 5(2), 51. <https://doi.org/10.3390/youth5020051>
- Logan, K., Cuff, S., LaBella, C.R., Brooks, M.A., Canty, G., Diamond, A.B., Hennrikus, W., Moffatt, K., Nemeth, B.A., Pengel, K.B., Peterson, A.R. ve Stricker, P.R. (2019). Organized sports for children, preadolescents, and adolescents. *Pediatrics*, 143(6), 1–20. <https://doi.org/10.1542/peds.2019-0997>
- McDonald, R. P. ve Ho, M.-H. R. (2002). Principles and practice in reporting structural equation analyses. *Psychological Methods*, 7(1), 64–82. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.7.1.64>
- Michie, S., van Stralen, M. M. ve West, R. (2011). The behaviour change wheel: A new method for characterising and designing behaviour change interventions. *Implementation Science*, 6, 42. <https://doi.org/10.1186/1748-5908-6-42>
- Milton, K., Cavill, N., Chalkley, A., Foster, C., Gomersall, S., Hagstromer, M., Kelly, P., Kolbe-Alexander, T., Mair, J., McLaughlin, M., Nobles, J., Reece, L., Shilton, T., Smith, B. J. ve Schipperijn, J. (2021). Eight investments that work for physical activity. *Journal of Physical Activity and Health*, 18(6), 625–630. <https://doi.org/10.1123/jpah.2021-0112>
- Molinero, O., Salguero, A., Tuero, C., Alvarez, E. ve Márquez, S. (2006). Dropout reasons in young Spanish athletes: Relationship to gender, type of sport and level of competition. *Journal of Sport Behavior*, 29 (3), 224–239.
- Moulds, K., Galloway, S., Abbott, S. ve Cobley, S. P. (2024). Youth sport dropout according to the Process-Person-Context-Time model: A systematic review. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 17(1), 440–481. <https://doi.org/10.1080/1750984X.2021.2012817>
- Netemeyer, R. G., Bearden, W. O. ve Sharma, S. (2003). *Scaling procedures: Issues and applications*. (1st ed.). Sage publications.
- Normand, J.M., Wolfe, A. ve Peak, K. (2017). A review of early sport specialization in relation to the development of a young athlete. *International Journal of Kinesiology and Sports Science*, 5(2), 37–42. <https://doi.org/10.7575/aiac.ijkss.v.5n.2p.37>
- R Core Team. (2024). R: A Language and environment for statistical computing. (Version 4.4) [Computer software]. <https://cran.r-project.org>.
- Rosseel, Y. (2012). lavaan: An R package for structural equation modeling. *Journal of Statistical Software*, 48(2), 1–36. <https://doi.org/10.18637/jss.v048.i02>
- Salguero, A., González-Boto, R., Tuero, C. ve Márquez, S. (2003). Identification of dropout reasons in young competitive swimmers. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 43(4), 530–534.
- Swann, C., Telenta, J., Draper, G., Liddle, S., Fogarty, A., Hurley, D. ve Vella, S. (2018). Youth sport as a context for supporting mental health: Adolescent male perspectives. *Psychology of Sport and Exercise*, 35, 55–64. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2017.11.008>
- Tavakol, M. ve Dennick, R. (2011). Making sense of Cronbach's alpha. *International Journal of Medical Education*, 2, 53–55. <https://doi.org/10.5116/ijme.4dfb.8dfd>
- Vallence, A.M., Hebert, J., Jespersen, E., Klakk, H., Rexen, C. ve Wedderkopp, N. (2019). Childhood motor performance is increased by participation in organized sport: The CHAMPS Study-DK. *Scientific Reports*, 12(9), 18920. <https://doi.org/10.1038/s41598-019-54879-4>
- Vandendriessche, J. B., Vandorpe, B.F., Vaeyens, R., Malina, R. M., Lefevre, J., Lenoir, M. ve Philippaerts, R. M. (2012). Variation in sport participation, fitness and motor coordination with socioeconomic status among Flemish children. *Pediatric Exercise Science*, 24(1), 113–128. <https://doi.org/10.1123/pes.24.1.113>
- Vella, S. A., Cliff, D. P. ve Okely, A. D. (2014). Socio-ecological predictors of participation and dropout in organised sports during childhood. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(62), 1–10. <https://doi.org/10.1186/1479-5868-11-62>
- Vella, S.A. (2019). Mental health and organized youth sport. *Kinesiology Review*, 8(3), 229–236. <https://doi.org/10.1123/kr.2019-0025>

- Waldron, S., DeFreese, J.D., Pietrosimone, B., Register-Mihalik, J. ve Barczak, N. (2019). Exploring early sport specialization: Associations with psychosocial outcomes. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 14(2), 182–202. <https://doi.org/10.1123/jcsp.2018-0061>
- Woods, R. ve Butler, B. N. (2020). *Social issues in sport*. (5th ed.). Human Kinetics Publishers.
- World Health Organization. (2022). Global status report on physical activity 2022. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240059153>.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: Keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74-85. <https://izlik.org/JA83ZA74BA>